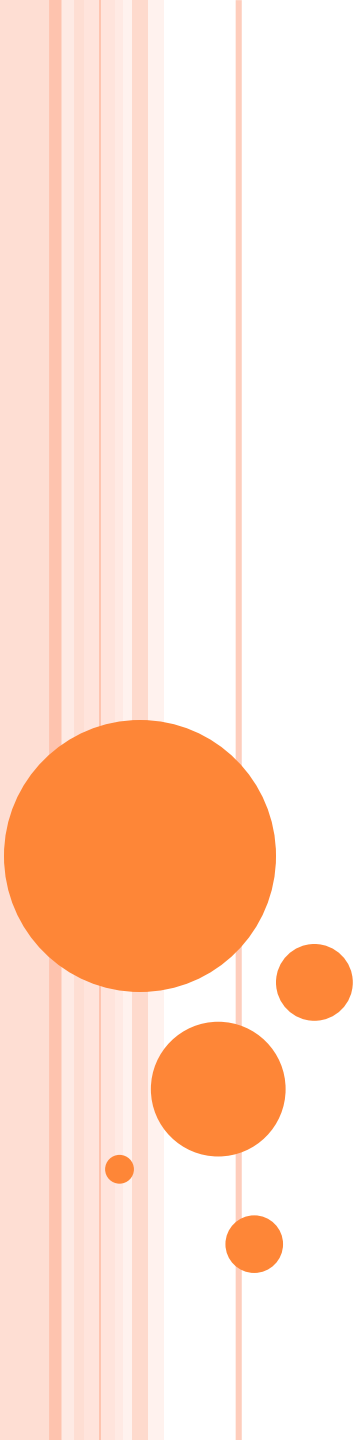

ASIGURĂRI ȘI REASIGURĂRI

Prof.univ.dr. Dan CONSTANTINESCU

2022

TIPOLOGIA RISCURILOR ȘI FORME DE PROTECȚIE

- Tipologia riscurilor
- Forme de protecție împotriva riscurilor
- Obiective
 - Diferențierea tipurilor de riscuri
 - Înțelegerea riscurilor asigurabile
 - Înțelegerea formelor de protecție împotriva riscurilor

TIPOLOGIA RISCURILOR

- Riscul - un pericol potențial sau o pierdere posibilă
 - viața sau integritatea corporală a oamenilor;
 - pierderi materiale ale persoanelor fizice sau juridice;
 - pierderi financiare ale persoanelor fizice sau juridice.
- Evenimentele sau cauzele
 - evenimente independente de voința oamenilor sau de activitatea acestora: evenimente obiective, catastrofe naturale;
 - evenimente legate de comportamentul oamenilor, individual, colectiv sau la nivel social-economic: catastrofe tehnice și riscuri financiare.

TIPOLOGIA RISCURILOR

- Riscul se referă la situațiile în care probabilitățile apariției diferitelor evenimente pot fi calculate pe baza unei date statistice anterioare. Se creează astfel posibilitatea unui calcul rațional privind selectarea unei alternative.
- În cazul incertitudinii nu se poate determina cât de cât riguros probabilitatea obținerii diferitelor rezultate posibile. Lipsa sau insuficiența datelor privind frecvența și intensitatea evenimentelor din perioada precedentă face imposibil calculul probabilităților obiective ale acestora și alegerea rațională între alternative. Probabilitățile obiective pot fi înlocuite cu probabilități subiective ce pot diminua într-o anumită măsură gradul de incertitudine, acoperind din distanța ce separă incertitudinea de risc.

TIPOLOGIA RISCURILOR

○ Riscuri aferente persoanelor fizice

factori determinanți catastrofe naturale, accidente tehnice, acțiunea altor persoane

- specifice evenimentelor de viață (deces, boală, invaliditate)
- riscuri de natură financiară

TIPOLOGIA RISCURILOR

Riscuri aferente persoanelor juridice

- Riscuri speculative

determinate de activitatea pe care un agent economic o desfășoară, se realizează în timp, sunt controlabile

- Riscuri pure

nu sunt și nu pot fi delimitate, sunt imprevizibile, apar fără manifestarea unor semnale precedente, sunt greu de controlat, iar posibilitățile de intervenție sunt reduse

TIPOLOGIA RISCURILOR

Riscuri aferente persoanelor juridice

- Riscuri fundamentale

prin efectele producerii lor, afectează o mare parte a societății sau a lumii și nu numai anumite persoane, presupun elementul de catastrofă

- Riscuri particulare

riscurile ale căror consecințe sunt relativ limitate sub aspectul întinderii efectelor

TIPOLOGIA RISCURILOR

Riscuri aferente persoanelor juridice

- Riscuri statice

asigurabile, deoarece producerea lor generează numai pierdere sau menținerea status-ului

- Riscuri dinamice

identificate cu riscurile comerciale tipice care pot genera profituri sau pierderi, neasigurabile

TIPOLOGIA RISCURILOR

Riscuri aferente persoanelor juridice

- Riscuri asigurabile

pe care asiguratorii le preiau și pentru care oferă protecție asiguraților

- *riscuri generale*, incluse de regulă în așa-numitele condiții generale de asigurare: incendiu, explozie, coliziune, cutremur de pământ, erupție vulcanică, sacrificiul în avaria comună, etc.
- *riscuri speciale*, se pot produce ca urmare a acțiunii oamenilor (război, greve, revoluție, insurecție, stare de război, etc.) sau care țin de natura mărfii (ruginire, coclire, spargere, alterare, mucegăire, etc.), neincluse în condițiile generale

- Riscuri neasigurabile

pe care asiguratorii nu le acceptă, evenimente a căror producere este certă sau se apropie de certitudine, sau cele care sunt cauzate de către asigurat, cunoscute de către acesta și ascunse asiguratorului

TIPOLOGIA RISCURILOR

- Principiul selecției categoriilor de riscuri acceptabile pentru o societate de asigurări

La baza criteriilor de selecție a riscurilor se află cumularea de evenimente independente

- Hazardul moral este reprezentat de acea schimbare de comportament a persoanelor asigurate care îi face să se preocupe mai puțin de prevenirea riscurilor împotriva cărora s-au asigurat

evenimentul împotriva căruia ne-am asigurat capătă o probabilitate mai mare de a se produce comparativ cu situația în care nu ne-am fi asigurat , sau

rata daunei crește ca rezultat al unui grad de distrugere mai mare favorizat de neglijența celor asigurați

TIPOLOGIA RISCURILOR

- Selecția adversă - tendințele oamenilor care sunt expuși riscului mai mult decât media populației de a decide să se asigure într-o proporție mai mare decât cei mai puțin expuși riscului

Calculul primei de asigurare funcție de riscul mediu al populației îi avantajează pe cei din grupa de risc mai mare și îi dezavantajează pe cei din grupa de risc mai mic cărora le este oferită o asigurare prea scumpă

FORME DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA RISCURILOR

- Evitarea sau prevenirea riscului, ceea ce echivalează cu luarea acelor măsuri care să facă imposibilă producerea unui anumit risc.
- Limitarea pagubelor produse de evenimente prin măsurile luate de persoanele interesate, după producerea evenimentelor, pentru reducerea pe cât posibil a efectelor distructive ale acestora.
- Crearea de rezerve în vederea acoperirii, din resurse proprii, a eventualelor pagube.
- Trecerea riscului asupra altor persoane ce doresc să-l preia.

FORME DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA RISCURILOR

○ Tipuri de fonduri:

- fonduri de rezervă individuale, de autoprotecție sau de autoasigurare;
- fonduri de rezervă centralizate, se constituie în bugetul de stat sau în bugetele locale din contribuții din partea agenților economici; modalitate specifică sectorului economic de stat
- fonduri de asigurare propriu-zise; se constituie prin intermediul unor organizații specializate .

FORME DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA RISCURILOR

- Caracteristicile fondurilor de asigurare
 - existența unei comunități de risc formate din persoanele amenințate de existența unor riscuri comune și care acceptă participarea cu prime de asigurare;
 - mărimea primelor trebuie să fie considerabil mai redusă față de mărimea pagubei posibile;
 - constituirea fondului îmbracă în mod necesar forma bănească;
 - utilizarea fondului de asigurare se face pe principiul mutualității (compensarea celor care suferă pagube se realizează din fondurile create prin contribuția tuturor deținătorilor de polițe)

DEFINIREA ȘI CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Obiective

- Înțelegerea asigurării
- Înțelegerea criteriilor de clasificare și tipurilor de asigurări

DEFINIREA ASIGURĂRILOR

- Asigurarea - operațiunea prin care un asigurator, organizând pe principiul mutualității un număr mare de asigurați, expuși la anumite riscuri, îi indemnizează pe aceia dintre ei care suferă pierderi la producerea acestor riscuri din fondul comun constituit din primele de asigurare sau cotizațiile încasate
- Prin contractul de asigurare, asiguratul se obligă să plătească o primă asiguratorului, iar acesta se obligă ca, la producerea riscului asigurat, să plătească asiguratului/ beneficiarului/terțului păgubit despăgubirea ori suma asigurată, denumită indemnizație, rezultată din contractul de asigurare încheiat, în limitele și la termenele convenite (L.136/1995)

DEFINIREA ASIGURĂRILOR

○ Participanți

- Asigurații - persoanele fizice sau juridice care doresc să se asigure, în beneficiul lor sau al altor persoane (generează cererea de asigurare)
- Asigurătorii generează, sub forma modalităților și instrumentelor de asigurare concepute, oferta de asigurare

DEFINIREA ASIGURĂRILOR

- Categori de asigurători:
 - Societăți comerciale de asigurare; își desfășoară activitatea pe principiul obținerii de profit. Aspectele ce țin de organizare și funcționare sunt reglementate de lege și monitorizate de o autoritate a pieței de asigurări
 - Asociații mutuale de asigurare; își desfășoară activitatea în scopul într-ajutorării reciproce a membrilor fondatori, fără a urmări obținerea de profit. Numărul participanților este mai restrâns și categoriile de riscuri mai puțin diversificate. Fiecare membru al asociației are o dublă calitate: și de asigurat și de asigurător. La sfârșitul anului se procedează la regularizarea contribuțiilor funcție de mărimea efectivă a despăgubirilor.

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

- După domeniul la care se referă:
 - Asigurări de viață
 - Asigurări generale (non-viață)
- După forma juridică de realizare a asigurării:
 - Asigurări obligatorii (prin efectul legii)
 - Asigurări facultative (contractuale)
- După zona geografică de cuprindere:
 - Asigurări interne
 - Asigurări externe
- După localizarea raporturilor juridice:
 - Asigurări directe
 - Asigurări indirecte

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Clase de asigurări de viață

- I. Asigurări de viață (asigurarea la termen de supraviețuire, asigurarea de deces, asigurarea mixtă de viață, asigurarea de viață cu rambursarea primelor), anuități și asigurări de viață suplimentare (asigurări de deces din accident, asigurări de vătămări corporale, asigurări de incapacitate temporară/permanentă din boală/accident, asigurări de spitalizare, asigurări de cheltuieli medicale, asigurări de boli grave, asigurări de șomaj)
- II. Asigurări de căsătorie, asigurări de naștere
- III. Asigurări de viață și anuități care sunt legate de fonduri de investiții
- IV. Asigurări permanente de sănătate

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Clase de asigurări generale

- 1. Asigurări de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale)
- 2. Asigurări de sănătate
- 3. Asigurări de mijloace de transport terestru (altele decât feroviare)
- 4. Asigurări de mijloace de transport feroviar
- 5. Asigurări de mijloace de transport aerian
- 6. Asigurări de mijloace de transport maritim, lacustru și fluvial
- 7. Asigurări de bunuri în tranzit
- 8. Asigurări de incendiu și alte calamități naturale (explozie, furtună, alte fenomene naturale, energie nucleară, surpare de teren)

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Clase de asigurări generale

- 9. Alte asigurări de bunuri (cauzate de grindină, îngheț, furt)
- 10. Asigurări de răspundere civilă pentru autovehicule
- 11. Asigurări de răspundere civilă pentru mijloace de transport aerian
- 12. Asigurări de răspundere civilă pentru mijloace de transport maritim, lacustru și fluvial
- 13. Asigurări de răspundere civilă generală
- 14. Asigurări de credite (acoperă riscurile de insolvabilitate, credit de export, vânzare în rate, credit ipotecar, credit agricol)

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Clase de asigurări generale

- 15. Asigurări de garanții (directe și indirecte)
- 16. Asigurări de pierderi financiare (acoperă riscuri de șomaj, insuficiența veniturilor, pierderi datorate condițiilor meteo nefavorabile, nerealizarea beneficiilor, riscuri aferente cheltuielilor curente sau neprevăzute, deprecierea valorii de piață, pierderi de rentă, pierderi comerciale indirecte, pierderi financiare necomerciale, alte pierderi financiare)
- 17. Asigurări de protecție juridică
- 18. Asigurări de asistență a persoanelor aflate în dificultate în cursul deplasărilor sau absențelor de la domiciliu ori de la locul de reședință permanentă

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Prezentare comparativă: asigurări de viață/ non-viață

Asigurări de viață

- se asigură riscul de deces ca acoperire principală
- decesul este un eveniment sigur, dar momentul producerii este incert
- scopul: protecția financiară a familiei sau dependenților (pot fi combinate cu posibilitatea economisirii sau investiției)
- evaluarea riscului se face la vârsta de intrare în risc, indiferent de modificarea lui pe parcursul relației contractuale
- în contractul de asigurare există obligatoriu trei părți implicate: asiguratul, asigurătorul și beneficiarul. Uneori contractantul asigurării este altă persoană decât asiguratul
- nu sunt contracte de indemnizație (despăgubire)

Asigurări non-viață

- se asigură alte riscuri, cu excepția riscului de deces în acoperirea principală
- producerea riscului asigurat, ca eveniment este incertă, probabilă, posibilă
- scopul: compensarea pierderilor generate de producerea evenimentului asigurat, menținerea situației patrimoniale și financiare a asiguratului
- evaluarea riscului se face în momentul încheierii contractului în funcție de întreaga perioadă de expunere
- în contractul de asigurare există de regulă numai două părți: asiguratul și asigurătorul. Uneori apare și beneficiarul care încasează contravaloarea despăgubirii
- sunt contracte de indemnizație (despăgubire)

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

Asigurări de viață

- stabilirea sumei asigurate se determină în funcție de nevoia de protecție și posibilitățile financiare ale asiguratului
- nu există conceptul “supraasigurare”
- beneficiarul poliței este o terță persoană în cazul decesului asiguratului
- în cazul producerii evenimentului asigurat asiguratorul plătește beneficiarului suma asigurată
- sunt contracte pe termen mediu sau lung (3-5 ani, până la 35-40 ani, sau mai mult)
- primele de asigurare se plătesc pe toată durata contractului, generând periodic încasări pentru asigurător
- portofoliul asigurătorului are un caracter relativ stabil pe o perioadă îndelungată

Asigurări non-viață

- limita despăgubirii nu poate depăși valoarea bunului în momentul producerii riscului
- există conceptul “supraasigurare”, dar nu se acceptă
- beneficiarul despăgubirii este, de obicei, aceeași persoană cu asiguratul
- în cazul producerii evenimentului asigurat asiguratorul despăgubește în limita sumei asigurate (limita maximă a indemnizației)
- sunt contracte pe termen scurt (până la 12 luni, reînnoibile)
- primele de asigurare se plătesc pe durata redusă a contractului
- asigurătorul va trebui să se preocupe permanent de găsirea de noi afaceri, datorită duratei reduse a contractelor

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

Asigurări de viață

- se stabilesc rezerve matematice pentru crearea fondului asigurărilor de viață din care se plătesc sumele asigurate
- expunerea la risc este în scădere pentru asigurător de-a lungul contractului, datorită creării rezervelor matematice
- reasigurarea se încheie pentru suma expusă riscului care scade în fiecare an, datorită creării rezervelor matematice. Suma supusă riscului scade periodic

Asigurări non-viață

- se stabilesc rezerve tehnice pentru crearea fondului de asigurare din care se vor plăti indemnizațiile
- riscul este relativ constant pe întreaga durată a contractului
- reasigurarea se încheie pe aceeași valoare pe toată durata contractului de asigurare sau reasigurare. Suma expusă riscului este relativ constantă

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

- După forma juridică de realizare a asigurării:
 - Asigurări obligatorii, prin efectul legii, stabilite prin reglementările legale, are la bază anumite interese care aparțin societății în ansamblul său, nu necesită acordul de voință al persoanelor fizice sau juridice vizate

Ex. RCA, PAID, asigurări de răspundere profesională

- Asigurări facultative, contractuale, au la bază un contract de asigurare între asigurat și asigurător, o expresie a voinței părților, mai flexibilă, se încheie ca urmare a nevoii de protecție a asiguratului, răspunde mai bine necesităților și intereselor acestuia

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Prezentare comparativă: asigurări obligatorii/facultative

Asigurări obligatorii	Asigurări facultative
- sunt impuse prin lege	- sunt la opțiunea asiguratului
- drepturile și obligațiile părților contractante, asiguratul și asigurătorul, sunt stabilite prin lege	- drepturile și obligațiile părților sunt formulate, în baza legii, de către asigurător și agreeate de asigurat (uneori negociate)
- asigurare totală, cuprinzând toate bunurile și răspunderea civilă de același fel	- nu este totală, cuprinzând de regulă numai o parte a bunurilor sau persoanelor, inclusiv pentru răspunderea civilă
- fără termen, acționând tot timpul cât există bunul asigurat sau răspunderea civilă legală	- în general, este limitată în timp pe o perioadă clar definită prin contract
- intră în vigoare automat, din momentul în care asiguratul intră în posesia bunului sau intră în categoria celor cu răspundere civilă legală față de terțe persoane	- intră în vigoare numai după îndeplinirea condițiilor prevăzute în contractul de asigurare, în primul rând plata primei de asigurare
- suma asigurată se stabilește prin lege, sub formă normativă, la valoarea minimă a bunurilor de același fel	- suma asigurată se stabilește la propunerea asigurătorului, fără a depăși valoarea reală a bunului

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

- După zona geografică de cuprindere:
 - Asigurări interne: părțile contractante domiciliază în aceeași țară; bunurile, persoanele și răspunderea civilă care fac obiectul lor se află în aceeași țară; riscurile asigurate se pot produce pe același teritoriu; primele de asigurare, despăgubirile și sumele asigurate se exprimă și se plătesc, de regulă, în moneda națională
 - Asigurări externe: una din părțile contractante sau beneficiarul domiciliază în altă țară; obiectul asigurării se află în altă țară; răspunderea civilă legală a asiguratului se manifestă în altă țară; riscul asigurat se poate produce pe teritoriul altei țări; primele de asigurare, despăgubirile sau sumele asigurate se exprimă și se plătesc, de regulă, în valută

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

○ Asigurări externe (exemple)

- asigurarea pe timpul transportului extern a mărfurilor ce fac obiectul comerțului internațional
- asigurarea mijloacelor de transport în trafic internațional
- asigurarea creditelor de export
- asigurarea de răspundere civilă avută în afara țării
- asigurarea construcțiilor și a răspunderii civile a constructorului pentru obiectivele realizate în străinătate etc.

CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

- După localizarea raporturilor juridice:
 - Asigurări directe; se stabilesc raporturi juridice între asigurați, persoane fizice sau juridice și asigurători, în baza legii, sau a contractului de asigurare facultativ
 - Asigurări indirecte; perfectate între două societăți de asigurare dintre care una are statutul de reasigurat, iar cealaltă de reasigurător, în baza unui contract de reasigurare; se urmărește cedarea către reasigurător a unei părți din răspunderea pe care asiguratorul și-a asumat-o printr-o asigurare directă; reasiguratorul ajunge să suporte o parte din riscul la care este expus un asigurat fără să încheie cu acesta vreun contract

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR ȘI CARACTERISTICILE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

- Elementele asigurărilor
- Caracteristicile contractului de asigurare
- Obiective
 - Înțelegerea elementelor asigurării: Subiectul asigurării, Obiectul asigurării, Interesul în asigurare, Riscul, Suma asigurată, Prima de asigurare, Durata asigurării, Paguba sau dauna, Despăgubirea de asigurare
 - Înțelegerea caracteristicilor contractului de asigurare

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Subiectul asigurării

- asiguratorul – societatea de asigurări) care, în schimbul primei încasate, își asumă răspunderea de a acoperi pagubele bunurilor asigurate provocate de calamități sau accidente, de a plăti suma asigurată la producerea unui anumit eveniment în viața persoanei respective sau de a plăti despăgubiri pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde, în baza legii, față de alte persoane
- asiguratul – persoana care, în schimbul primei de asigurare, își asigură bunurile împotriva anumitor calamități sau accidente, se asigură împotriva unor evenimente care pot să apară în viața sa (doar la persoane fizice), sau pentru prejudiciul pe care îl poate produce unor terțe persoane

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Subiectul asigurării

- contractantul – persoana care poate încheia asigurarea, fără a obține prin aceasta calitatea de asigurat (doar la sigurările de persoane)
- beneficiarul – persoana care are dreptul să încaseze asigurarea sau despăgubirea, fără să fie neapărat parte în contractul de asigurare

desemnat explicit în contractul de asigurare, în cursul executării contractului (prin declarație scrisă comunicată societății de asigurare sau prin testament), sau desemnat prin condițiile contractului de asigurare

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Obiectul asigurării

- bunuri; implică plata unor despăgubiri în cazul în care, datorită unor calamități/accidente, se produc pagube/ prejudicii
- persoane; asiguratorul garantează plata sumei asigurate la ivirea evenimentului în funcție de care s-a perfectat asigurarea
- răspundere civilă, asiguratorul preia asupra sa obligațiile de despăgubire pe care asiguratul le-ar putea avea față de o terță persoană căreia i-a produs un prejudiciu

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Interesul în asigurare

- reflectă manifestarea de voință favorabilă promovării raporturilor de asigurare între părți
- este motivat de risc, într-un context social, tehnico-economic, de mediu, etc.
- poate constitui și efectul unui act educațional, a forței financiare a persoanei fizice sau juridice în mediul de referință

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

- Riscul asigurabil (are semnificații multiple)
 - probabilitate de producere a evenimentului
 - posibilitatea de distrugere parțială sau totală a bunurilor de unele fenomene imprevizibile
 - elementul neprevăzut, dar posibil de realizat, care conduce la pierderea capacității de muncă a asiguratului
 - mărime, dimensiune a răspunderii asumate de asigurator

Evaluarea în vederea asigurării (la bunuri); valoarea de asigurare poate fi mai mică sau cel mult egală cu valoarea bunului respectiv

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

Condiții cumulative (risc asigurabil)

- producerea fenomenelor, pentru care se încheie asigurarea, să fie posibilă, cu o anumită regularitate în producere și un grad de dispersie teritorială cât mai mare (interes, mutualitate)
- fenomenul trebuie să aibă caracter întâmplător
- înregistrarea fenomenului să se poată realiza în evidența statistică (stabilirea primei și răspunderii)
- producerea fenomenului să nu depindă de voința asiguratului sau a beneficiarului asigurării

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Suma asigurată

- partea din valoarea asigurării pentru care asiguratorul își asumă răspunderea, în cazul producerii fenomenului pentru care s-a încheiat asigurarea
- limita maximă a răspunderii asiguratorului, nu poate depăși valoarea reală a bunului asigurat
- prevăzută de lege, la asigurări obligatorii

○ Prima de asigurare

- suma de bani pe care o plătește asiguratul pentru ca asiguratorul să constituie fondul de asigurare necesar plății indemnizațiilor în cazul producerii riscului asigurat
- se stabilește înmulțind suma asigurată cu cota-primă

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Durata asigurării

- perioada de timp cât există raportul de asigurare între asigurat și asigurator
- stabilită prin contractul de asigurare
- specifică asigurărilor facultative (la bunuri, cca 1 an; la viață, 5-30 ani)

○ Paguba/dauna

- pierderea, exprimată valoric, suferită de un bun asigurat, ca urmare a producerii unui fenomen împotriva căruia s-a încheiat asigurarea
- mai mică sau cel mult egală cu valoarea bunului asigurat
- totală sau parțială

ELEMENTELE ASIGURĂRILOR

○ Despăgubirea de asigurare

- suma de bani pe care asiguratorul este obligat să o plătească, cu scopul de a compensa paguba produsă de riscul asigurat
- mai mică sau egală cu valoarea pagubelor, în funcție de principiul de răspundere aplicat

Principii:

- principiul răspunderii proporționale – despăgubirea este stabilită în aceeași proporție față de pagubă în care se află suma asigurată față de valoarea bunului asigurat
- principiul primului risc - despăgubirea este egală cu paguba, în limita sumei asigurate
- principiul răspunderii limitate (cu franciză simplă sau absolută) – despăgubirea se acordă numai dacă paguba depășește o anumită valoare prestabilită

CARACTERISTICILE CONTRACTULUI DE ASIGURARE (JURIDICE)

- Caracter consensual, formându-se prin simplul acord de voință al părților; dovada, prin înscris
- Caracter sinalagmatic – părțile au obligații reciproce, interdependente una față de cealaltă
- Caracter aleatoriu; efectele depind de un eveniment viitor, incert
- Caracter oneros; părțile urmăresc realizarea anumitor scopuri, interese materiale, contraprestații bănești
- Caracter succesiv; comportă o realizare în timp variabilă, în funcție de forma de asigurare, de obiectul și riscurile asigurate etc.

CARACTERISTICI ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

- Are valențele unui contract de aderare: formalizarea clauzelor aparține asiguratorilor, asigurării având latitudinea să le accepte sau nu, în totalitate
- Organele de supraveghere impun încadrarea contractului de asigurare, prin conținut și structură, în anumite coordonate juridice de fond și formă
- Unicitate; este guvernat de condițiile inițial stabilite, pe întreg parcursul perioadei de realizare
- Își definește specificul în funcție: de ramura de asigurare, de riscurile asigurate și de caracterul asigurării
- Implică buna-credință (cu ocazia perfectării, în legătură cu realitatea pagubelor reclamate, în legătură cu: clauzele impuse, răspunderea asumată, modul de evaluare a pagubelor și stabilirea despăgubirii)
- Poartă denumiri diferite: poliță de asigurare, contract de asigurare, contractare (nominal, la ordin, la purtător)

ASIGURĂRI DE VIAȚĂ

- Considerații generale
- Forme ale asigurărilor de viață
- Condiții contractuale și clauze suplimentare
- Obiective
 - Intelegerea formelor simple, traditionale, ale asigurarilor de viata
 - Intelegerea asigurarilor de tip „unit-linked”
 - Intelegerea variantelor de asigurari de viata oferite de asiguratori

CONSIDERAȚII GENERALE

- Scop: protecția persoanelor fizice împotriva unor riscuri care pot afecta integritatea corporală sau viața asiguratului, prin garantarea plății unei indemnizații, în ipoteza producerii evenimentului asigurat
- Clasificare
 - A. Asigurări de viață, care pot fi:
 1. asigurări de supraviețuire
 2. asigurări de deces
 3. asigurări mixte de viață
 - B. Asigurări de persoane, altele decât cele de viață, respectiv:
 1. asigurări de accidente
 2. asigurări de sănătate (de boală)

CONSIDERAȚII GENERALE

○ Elemente comune

- asiguratul poate să încheie unul sau mai multe contracte de asigurare împotriva aceluiași risc, pentru sume variate
- au ca titular persoana, dar pot avea ca referință grupuri de persoane (familia, un grup profesional)
- suma asigurată se stabilește în mod forfetar, de asigurat, în funcție de posibilitățile și necesitățile sale financiare
- la producerea evenimentului asigurat, asiguratul/beneficiarul poate fi indemnizat pentru toate contractele de asigurare încheiate
- suma asigurată se plătește asiguratului indiferent de drepturile care i s-ar cuveni din alte contracte de asigurare
- suma asigurată nu poate fi urmărită de creditorii asiguratului
- asiguratorul nu plătește suma în cazul în care evenimentul s-a produs prin comiterea de către asigurat a unor fapte penale în mod intenționat sau a fost cauzat de acțiuni de război
- beneficiarul de asigurare este exclus din această calitate dacă a provocat intenționat decesul asiguratului

FORME ALE ASIGURĂRILOR DE VIAȚĂ

○ Forme simple, tradiționale

- asigurarea de supraviețuire: asiguratul acumulează o sumă la dispoziția sa, care devine exigibilă la expirarea contractului, numai în cazul în care acesta mai este în viață
- asigurarea de deces: obligă pe asigurător să achite suma înscrisă în contract dacă decesul asiguratului a avut loc în perioada de valabilitate a acestuia
- asigurarea mixtă de viață: în cazul decesului asiguratului, beneficiarul asigurării intră în posesia sumei asigurate, iar în caz de supraviețuire, asiguratul încasează personal suma asigurată prevăzută în contract

FORME ALE ASIGURĂRILOR DE VIAȚĂ

○ Diversificarea contractelor

- atașarea posibilității de economisire (rată garantată a dobânzii sau participare la profit)
- posibilitatea de răscumpărare parțială/împrumuturi pe baza poliței
- mărimea flexibilizată a primelor de asigurare
- preluarea de către asigurător a plății primelor restante, în cazul decesului
- componenta de investiții (asigurări de tip unit-linked)
- pachet bancar opțional (utilizarea contului curent, a cardurilor de debit și accesarea creditului ipotecar)
- asigurările colective de viață

FORME ALE ASIGURĂRILOR DE VIAȚĂ

- Trăsăturile produselor unit-linked
 - prima de asigurare nu este fixă
 - clientul poate alege suma asigurată în funcție de vârsta asiguratului și de valoarea primei plătite
 - plata este eşalonată a primelor de asigurare, cu posibilitatea modificării frecvenței de plată
 - clientul poate oricând să retragă o cotă din numărul uniturilor în contul său
 - în cazul în care clientul nu mai poate plăti primele de asigurare, contractul unit-linked se transformă într-un contract cu suma asigurată redusă
 - în cazul unui contract cu suma asigurată redusă, clientul are dreptul să facă retrageri periodice
 - contractantul asigurării are dreptul să transfere anual unituri între fondurile financiare în care se află banii săi.
 - se pot adăuga clauze suplimentare, prima corespunzătoare clauzelor se deduce lunar din cont prin reducerea numărului de unit-uri.
 - riscul investiției aparține clientului

FORME ALE ASIGURĂRILOR DE VIAȚĂ

- Avantajele asigurărilor colective de viață
 - constituie o modalitate suplimentară de stimulare și fidelizare a personalului, mai ales când plata primelor de asigurare este preluată, parțial sau integral de către angajator
 - este o cale de asigurare a riscului financiar de neplată pe motiv de deces a ratelor scadente la vânzările în rate sau leasing
 - evită selecția riscurilor specifică asigurărilor individuale și, din acest motiv, sunt mai ieftine decât asigurarea individuală

CONDIȚII CONTRACTUALE ȘI CLAUZE SUPLIMENTARE

- Condiționări privind acceptarea clienților și selectarea cerințelor de durată, primă și sumă asigurată
 - vârstă
 - sexul
 - statura (supraponderali)
 - condiția fizică
 - istoric medical
 - antecedente în familie
 - fumatul
 - practicarea sporturilor periculoase
 - domiciliul (climă, salubritate, străinătate ș.a.)
 - ocupația

CONDIȚII CONTRACTUALE ȘI CLAUZE SUPLIMENTARE

- Contracte
 - cu primă unică
 - cu primă eşalonată; neplata la termen a unei rate scadente poate conduce la: rezilierea contractului, cu/fără valoare de răscumpărare sau transformarea contractului în contract liber de plata primelor, cu o valoare redusă, opțiunile suplimentare fiind reziliate
- Reactivarea contractului (la contractele cu constituire de rezerve de primă) prin plata primelor restante, sau prin prelungirea duratei asigurării cu timpul cât nu s-au plătit prime (eventual o combinație a celor două modalități)
- Dreptul la suma asigurată rezultând din rezerva de prime este imprescriptibil

CONDIȚII CONTRACTUALE ȘI CLAUZE SUPLIMENTARE

○ Excluderi

- dacă beneficiarul a produs intenționat decesul asiguratului; suma se plătește eventualilor alți beneficiari sau moștenitori
- dacă decesul asiguratului a survenit cu ocazia comiterii cu intenție a unor fapte penale

○ Reevaluarea contractului în baza

- reevaluării riscului din punct de vedere ocupație/hobby/sport, în baza declarației asiguratului cu privire la schimbările intervenite față de declarația inițială
- reevaluării medicale, cu ocazia creșterii sumei asigurate la deces sau/și a atașării de asigurări sau opțiuni suplimentare

CONDIȚII CONTRACTUALE ȘI CLAUZE SUPLIMENTARE

- Modificări la solicitarea asiguratului
 - pe toată durata contractului: schimbarea contractului, a beneficiarilor, a modalității de plată, rezilierea asigurărilor suplimentare
 - la aniversarea contractului: adaptarea la inflație, modificarea sumei asigurate la deces, creșterea garantată a sumei asigurate, schimbarea frecvenței de plată a primelor, atașarea de asigurări și opțiuni suplimentare

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

○ Obiective

- Înțelegerea riscurilor acoperite prin asigurările de accidente
- Înțelegerea conținutului diverselor variante ale asigurărilor de accidente

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

○ Generalități

- fac parte din categoria asiguraților generale (non-viață)
- asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale a fost inclusă în sistemul asiguraților sociale garantate de stat

○ Variante

- asigurarea de accidente, „standard”
- asigurarea familială de accidente
- asigurarea de accidente “Turist”
- asigurarea complexă a elevilor și studenților
- asigurarea de accidente a călătorilor transportați de întreprinderile particulare cu autovehicule proprii
- asigurarea facultativă a vânătorilor
- asigurarea facultativă, suplimentară, pentru cazurile de invaliditate temporară din accident

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea de accidente, „standard”
 - se încheie de persoane în vârstă de la 16 ani împliniți
 - acoperă riscurile de invaliditate permanentă și de deces provocate de accidente
 - durata asigurării: o lună, trei luni, sau un multiplu al acestora, un an, rareori de până la doi ani
 - contractele se încheie pentru sume fixe, în funcție de riscul asigurat, mai mari pentru invaliditate permanentă și mai mici pentru deces

Tipuri de polițe

- Asigurarea de economie și invaliditate permanentă din accidente
- Asigurarea managerilor pentru riscurile de accidente (în legătură cu activitatea profesională desfășurată)

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

○ Asigurarea familială de accidente

- pe lângă asiguratul principal, mai sunt cuprinși soția (soțul), precum și copiii, indiferent de numărul lor, în vârstă de la 5 la 16 ani neîmpliniți
- acoperă, în plus, bunurile casnice și gospodărești, precum și răspunderea civilă a asiguraților
- durata asigurării: o lună, trei luni, sau un multiplu al acestora, un an, rareori de până la doi ani
- contractele se încheie pentru sume fixe, în funcție de riscul asigurat, mai mari pentru invaliditate permanentă și mai mici pentru deces

Suma asigurată se plătește

- asiguratului principal, în caz de invaliditate permanentă a acestuia; de invaliditate sau de deces al copiilor și de deces al soției (soțului)
- b) soției (soțului), în caz de invaliditate permanentă a acesteia (acestuia) și de deces al asiguratului principal
- c) copiilor, în caz de deces simultan al părinților, în calitate de beneficiari

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

○ Asigurarea de accidente “Turist”

- acoperă, în plus, bunurile casnice și gospodărești, precum și răspunderea civilă a asiguraților
- durata asigurării: o lună, trei luni, sau un multiplu al acestora, un an, rareori de până la doi ani
- contractele se încheie pentru sume fixe, în funcție de riscul asigurat, mai mari pentru invaliditate permanentă și mai mici pentru deces

Suma asigurată se plătește

- asiguratului, în caz de invaliditate permanentă din accident sau de distrugere a bunurilor casnice și gospodărești
- beneficiarului asigurării, în caz de deces al asiguratului

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea complexă a elevilor și studenților
 - include asigurarea bunurilor casnice și gospodărești luate oriunde de elevul /studentul asigurat în afara domiciliului (la școală, în excursie etc.), asigurarea de accidente a elevului/studentului, precum și asigurarea de răspundere civilă legală ca urmare a avarierii sau distrugerii unor bunuri din culpa elevului/studentului
 - contractele se încheie pentru sume asigurate, stabilite în mod distinct pentru: bunuri casnice și gospodărești, invaliditate permanentă, deces și răspundere civilă legală
 - nu sunt stabilite condiții de vârstă
 - durata asigurării: o lună, trei luni, sau un multiplu al acestora, un an, rareori de până la doi ani

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea facultativă a vânătorilor
 - privește vânătorii sportivi cu domiciliul în România, membri ai Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi, care posedă permise de vânătoare
 - contractul se încheie pentru sume asigurate fixe, stabilite în mod distinct pentru invaliditate permanentă, deces și răspundere civilă
 - la asigurarea facultativă, suplimentară, pentru invaliditate temporară, suma asigurată se stabilește sub forma indemnizației zilnice de spitalizare și convalescență
 - beneficiarii sunt asigurați pentru cazurile de
 - ✓ răspundere civilă ca urmare a vătămării corporale sau a decesului terțelor persoane, în legătură cu activitatea de vânătoare
 - ✓ accidente ale vânătorilor sportivi întâmplate în legătură cu activitatea de vânătoare

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea de economie și invaliditate permanentă din accidente
 - se încheie cu persoane în vârstă de la 16 ani, pentru sume fixe pe durate de 5-10 ani
 - constituie atât un instrument de economisire, cât și unul de protecție a asiguraților
 - suma asigurată se plătește
 - ✓ la expirarea asigurării, asiguratului aflat în viață
 - ✓ în caz de invaliditate permanentă a asiguratului provocată de accidente
 - la expirarea contractului, suma asigurată se majorează cu o cotă procentuală de excedent și se achită indiferent de plățile făcute anterior pentru invalidități permanente

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurări colective (de grup)
 - asigurarea pentru cazurile de accidente ale angajaților, contractată de persoane juridice
 - asigurarea personalului navigant profesionist, a personalului nenavigant angajat și a elevilor din aeronautica civilă, precum și a sportivilor din cadrul aeronauticii sportive
 - asigurarea pentru cazurile de accidente a persoanelor transportate cu autovehiculele persoanelor juridice, fără plata transportului sau numai cu plata carburantului
 - asigurarea călătorilor pentru cazurile de accidente
 - asigurarea turiștilor pentru cazurile de accidente

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea pentru cazurile de accidente ale angajaților
 - se încheie la cererea și în contul persoanelor juridice pentru accidente ale angajaților (membrilor) lor
 - sumele asigurate se stabilesc de către contractant, de comun acord cu asiguratorul
 - asiguratorul plătește
 - ✓ suma asigurată, în caz de deces și de invaliditate permanentă totală, dacă decesul sau invaliditatea s-a ivit în decurs de un an de la data accidentului
 - ✓ o parte din sumă asigurată, corespunzătoare gradului de invaliditate permanentă stabilit, majorată cu 25%, în caz de invaliditate permanentă parțială

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea personalului navigant
 - se încheie pentru
 - ✓ personalul navigant profesionist din aeronautica civilă
 - ✓ personalul navigant angajat la unități aeronautice civile și sportive, care execută zboruri în interes de serviciu
 - ✓ sportivii care se formează sau se antrenează în cadrul unităților de aeronautică sportivă
 - ✓ persoanele care desfășoară activitate de lansări cu parașuta din turnuri în cadrul unităților de aeronautică sportivă
 - sumele asigurate se stabilesc de către unitățile aeronautice civile sau sportive, de comun acord cu asigurătorul
 - asigurătorul plătește suma asigurată, în caz de deces sau de invaliditate permanentă, ca urmare a unui accident întâmplat în legătură cu zborul (cu lansarea cu parașuta din turnuri)

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea de accidente a persoanelor transportate cu autovehiculele persoanelor juridice
 - privește transportul în baza obligațiilor contractuale de muncă sau la și de la locul de muncă ori în alte interese ale persoanelor juridice respective
 - este valabilă numai dacă transporturile se efectuează pe drumuri publice, comunale, forestiere, de acces și interioare pe care sunt admise autovehiculele, cu respectarea itinerariilor stabilite în foile de parcurs
 - se face pentru aceeași sumă pentru fiecare persoană
 - forme de plată a primelor
 - ✓ pe bază de tabele nominale anexate la foaia de parcurs
 - ✓ în funcție de capacitatea (numărul de locuri) autovehiculelor și de numărul de transporturi

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea călătorilor pentru cazurile de accidente
 - se încheie cu persoane juridice autorizate să efectueze transport de călători
 - sunt protejați călătorii (inclusiv copiii care călătoresc gratuit) pentru cazurile de accidente corporale
 - poate include cheltuielile medicale necesare tratării invalidității permanente, precum și pentru pierderea, avarierea sau distrugerea bagajelor înregistrate și a bunurilor aflate asupra călătorilor
 - nu este cuprins personalul mijlocului de transport și o serie de bunuri, cum ar fi: banii, hârtiile de valoare, documentele, registrele, titlurile, actele, manuscrisele
 - primele de asigurare se includ în prețul călătoriei, pe bază de cotă procentuală

ASIGURĂRILE DE ACCIDENTE

- Asigurarea turiștilor pentru cazurile de accidente
 - se încheie cu persoane juridice autorizate să organizeze acțiuni turistice
 - protejează turiștii pentru
 - ✓ deces sau invaliditate permanentă din accident
 - ✓ cheltuieli medicale impuse de tratarea invalidității
 - ✓ avariere, distrugere sau pierdere a bagajelor
 - ✓ cheltuieli legate de transportul corpului neînsuflețit al asiguratului până la locul de înhumare
 - ✓ dezdăunări pentru prejudicii de care răspund turiștii, ca urmare a avariei ori a distrugerii unor bunuri
 - se poate încheia și într-o formă limitată la riscul de deces sau invaliditate permanentă din accident
 - despăgubirea se acordă dacă decesul sau invaliditatea s-a ivit în decurs de un an de la data accidentului
 - sumele asigurate se stabilesc de către societatea de turism, în limitele fixate de asigurător

ASIGURĂRILE DE SĂNĂTATE

- Considerații generale
- Categori de asigurări private de sănătate
- Obiective
 - Intelegerea conținutului asigurării private de sanătate
 - Intelegerea categoriilor de asigurări private de sănătate

CONSIDERAȚII GENERALE

- Sistem facultativ, suplimentar celui de asigurări de sănătate obligatoriu
- Operațiunea prin care un asigurător constituie, pe principiul mutualității, un fond de asigurare, prin contribuția unui număr de asigurați expuși la producerea unor riscuri, și îi indemnizează pe cei care apelează la utilizarea pachetului suplimentar de servicii medicale pe seama fondului alcătuit din primele încasate, precum și pe seama celorlalte venituri rezultate ca urmare a activității desfășurate

CONSIDERAȚII GENERALE

○ Categori

- individuale
- de grup

○ Tipuri

- complementare - suportă total sau parțial plata serviciilor excluse parțial de către asigurările sociale de sănătate din pachetul de bază
- suplimentar - suportă total sau parțial plata pentru servicii care excedează pachetului de servicii de bază (grad ridicat de confort, accesul rapid la servicii medicale în cazul listelor de așteptare, servicii medicale speciale în străinătate, alte servicii)
- substitutive - suportă total sau parțial plata pentru orice tip de servicii

CONSIDERAȚII GENERALE

- Pachete de servicii, în funcție de riscul individual
- Alegerea furnizorilor de servicii medicale de către asigurat și asigurător este liberă
 - furnizorii de servicii medicale și farmaceutice încheie contracte cu societățile de asigurări autorizate
- Obligația precizării în contractul de asigurare a pachetului suplimentar de servicii, serviciilor medicale excluse sau a celor pentru care se aplică restricții
- Informațiile cuprinse în contract au caracter confidențial

CONSIDERAȚII GENERALE

- Asigurătorul poate solicita informații privind starea de sănătate a asiguratului, precum și efectuarea unui examen medical pentru evaluarea stării de sănătate a solicitantului de către un furnizor de servicii medicale desemnat de acesta
- Cheltuielile cu asigurările private de sănătate, efectuate de persoana fizică sau de către angajator, sunt deductibile fiscal

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

- Asigurarea medicală standard
- Asigurarea medicală pentru boli incurabile
- Asigurarea medicală pentru intervenții chirurgicale
- Asigurarea medicală extinsă
- Asigurarea colectivă de sănătate
- Asigurarea intervențiilor stomatologice
- Asigurarea asistenței medicale pe termen lung
- Asigurarea venitului în perioada de incapacitate de muncă
- Asigurarea pentru invaliditate temporară din boală
- Asigurarea medicală pentru călătorii în străinătate

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală standard

- Destinată acoperirii totale sau parțiale a costurilor de spitalizare, a costurilor tratamentului medical ca rezultat al unei boli sau vătămări corporale în perioada asigurată sau acoperirea pentru boală sau compensarea veniturilor pe perioada de boală
- Riscul de deces nu este asigurat
- Primele de asigurare sunt diferite pentru bărbați și femei
- Perioadă de așteptare (3-6 luni)

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală standard

- Nivelul primei de asigurare are în vedere și categoriile ocupaționale
- Sumele asigurate (forme)
 - sume fixe, forfetare, reprezentând o indemnizație pe zi de spitalizare sau sumă fixă pentru intervenții chirurgicale
 - compensarea cheltuielilor de spitalizare sub forma unor indemnizații pentru servicii de spitalizare private, tratament medical/chirurgical

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală pentru boli incurabile

- Poate fi o acoperire principală sau ca o clauză adițională
- Se oferă asiguraților protecție pentru bolile incurabile precum: cancer, infarct miocardic, accident vascular cerebral, insuficiență renală cu dializă, bypass arterial coronarian, transplant de organe vitale, invaliditate, în funcție de ocupație, până la vârsta de pensionare

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală pentru boli incurabile

- Suma asigurată se va plăti asiguratului la momentul diagnosticării uneia dintre bolile grave, incurabile, incluse pe o listă și poate fi
 - sumă plătită la momentul diagnosticării bolii (egale sau diferite pentru fiecare tip de diagnostic)
 - sumă plătită anticipat la diagnosticarea unei astfel de boli și restul la momentul decesului
 - sumă ce se plătește separat și în plus față de orice altă sumă

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală pentru boli incurabile

- Factorii determinanți în calculul primei de asigurare
 - frecvența apariției bolilor respective, diferite între bărbați și femei
 - vârsta maximă de intrare și de ieșire din risc
 - dacă persoana este fumătoare sau nu
 - date statistice privind cauzele deceselor
 - sistemul internațional de clasificare a bolilor și incidența principalelor boli, conform statisticilor OMS
 - definirea medicală și stabilirea criteriilor privind definirea bolilor acoperite

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală pentru intervenții chirurgicale

- Se încheie pentru orice intervenție chirurgicală efectuată de asigurat, inclusiv copiii acestuia, ca rezultat al unei boli sau accident survenite în perioada de valabilitate a asigurării
- Produs distinct sau clauză adițională atașată la un produs deja existent
- Prima de asigurare (factori specifici)
 - starea de sănătate a populației, indicatori de morbiditate
 - vârsta și sexul
 - numărul de intervenții chirurgicale pe tipuri

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală pentru intervenții chirurgicale

- Suma asigurată
 - plătită în situația în care asiguratul suportă o intervenție chirurgicală
 - sume fixe; se stabilesc în funcție de tipul intervenției chirurgicale
 - clientul decide între limite minime și maxime
- Intervenția chirurgicală trebuie justificată de către un medic specialist
- Asiguratul rămâne protejat în continuare după dezdăunare

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală extinsă

- Previne ruinarea financiară a asiguratului, ca urmare a survenirii unei îmbolnăviri sau vătămări corporale deosebit de grave
- Este foarte scumpă
- De regulă, optează pentru includerea ei în planuri de asigurare colectivă

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea colectivă de sănătate

- Contractată de către agenții economici
- Preț ridicat
- Utilizată în cadrul ofertelor salariale motivaționale

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea dentară

- Acoperă tratamentele stomatologice curente, precum și deteriorarea danturii ca urmare a unui accident
- Îi ajută pe angajați să poată plăti costul tratamentelor stomatologice
- Îi încurajează pe asigurați să meargă cu regularitate la dentist, putând, astfel, detecta sau preveni probleme dentare serioase

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea asistenței medicale pe termen lung

- Asigurare pe baza căreia se plătesc despăgubiri în bani pentru îngrijirea medicală pe termen lung, de care persoana asigurată beneficiază într-un sanatoriu, spital sau locuință
- Permite o eșalonare a costurilor ridicate pentru aceste servicii

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea venitului în perioada de
incapacitate de muncă

- Plătește o indemnizație periodică unei persoane care este în incapacitate de a lucra, ca urmare a unei îmbolnăviri sau vătămări corporale
- Este suplimentară în raport cu alte tipuri de asigurări medicale

CATEGORII DE ASIGURĂRI PRIVATE DE SĂNĂTATE

Asigurarea medicală pentru călătorii în străinătate

- Variante
 - pentru turism
 - pentru afaceri
- Acoperă îmbolnăvirea neașteptată și imprevizibilă, prejudicierea corporală ca urmare a unui accident și decesul
- Asigurătorul suportă cheltuielile privind
 - vizite medicale, medicamente, spitalizare
 - transportul cu salvarea
 - tratament stomatologic de urgență
 - repatrierea bolnavului sau a corpului său neînsuflețit

ASIGURAREA DE PROPRIETĂȚI ȘI BUNURI

- Tipuri de bunuri
- Elemente specifice contractului de asigurări de bunuri
- Obiective
 - Intelegerea contractului de asigurări de bunuri

TIPURI DE BUNURI

- “Bun” - o valoare economică utilă pentru satisfacerea nevoii materiale și spirituale a omului, susceptibilă de apropiere sub forma dreptului de proprietate
- În funcție de natura lor și clasificarea dată de lege
 - bunuri mobile
prin natura lor (bunuri corporale, transformabile)
prin determinarea legii (valori mobiliare)
prin anticipație (bunuri imobile, pe care părțile unui act juridic le consideră mobile prin ceea ce vor deveni: fructe, recolte neculese)
 - bunurile imobile
prin natura lor
prin obiectul la care se aplică: uzufructul bunurilor imobile, servituțile, acțiunile care țin a revendica un imobil
prin destinație: animale afectate la cultură, instrumente de arat

TIPURI DE BUNURI

- După regimul circulației lor juridice
 - bunuri aflate în circuitul civil (care pot face obiectul actelor juridice, pot fi dobândite sau înstrăinate prin act juridic civil)
 - bunuri scoase din circuitul civil (care nu pot forma obiectul actului juridic civil, deci sunt inalienabile).
- După modul cum sunt determinate
 - bunuri individual determinate (se individualizează prin însușiri proprii, speciale)
 - bunuri determinate generic (se individualizează prin însușiri speciale sau ale categoriei din care fac parte; ex. prin cântărire, măsurare, numărare etc.)

TIPURI DE BUNURI

- După cum pot fi sau nu înlocuite în execuția unei obligații civile
 - bunuri fungibile (care, în execuția unei obligații, pot fi înlocuite cu altele fără a afecta valabilitatea plății)
 - bunuri nefungibile (care nu pot fi înlocuite cu altele, în execuția unei obligații)
- După cum folosirea lor implică sau nu consumarea sau înstrăinarea lor
 - bunuri consumptibile (nu pot fi folosite fără ca întrebuințarea lor să nu implice consumarea substanței sau înstrăinarea lor: banii, combustibili, alimentele)
 - bunuri neconsumptibile (pot fi folosite repetat, fără a fi necesară consumarea substanței sau înstrăinarea lor: construcții, terenuri, mașini)

TIPURI DE BUNURI

- După cum pot fi sau nu împărțite fără să-și schimbe destinația
 - bunuri divizibile (se pot împărți fără să-și schimbe destinația economică)
 - bunuri indivizibile (nu pot fi împărțite fără să-și schimbe destinația economică)
- După corelația dintre ele
 - bunuri principale (pot fi folosite în mod independent, fără a servi la întrebuințarea unui bun)
 - bunuri accesorii (destinate să servească la întrebuințarea altui bun principal)
- După modul de percepere
 - bunuri corporale (au o existență materială, perceptibile simțurilor umane)
 - bunuri incorporale (valori economice cu o existență abstractă)

TIPURI DE BUNURI

- După cum sunt sau nu supuse urmăririi și executării silite pentru plata datoriilor
 - bunuri sesizabile (pot forma obiectul executării silite a debitorului)
 - bunuri insesizabile (nu pot fi urmărite pentru plata unei datorii)
- În baza legii (Legea 403/2004)
 - proprietăți și bunuri: clădiri, construcții și conținutul lor, mașini, utilaje, instalații, bunuri casabile, inventar gospodăresc, hârtii de valoare (bani, titluri financiare, timbre), drepturi de proprietate intelectuală (documente, manuscrise, soft), opere de artă, animale și producție agricolă
 - bunuri în tranzit: mărfuri care fac obiectul contractelor de transport terestru, maritim, fluvial sau aerian
 - mijloace de transport: terestru, maritim, fluvial sau aerian.

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

- Contractul de asigurare de bunuri este un contract de despăgubire: prin încasarea indemnizației de despăgubire, asiguratul revine în situația financiară pe care a avut-o înainte de survenirea evenimentului asigurat
- În contract pot exista prevederi care limitează suma asigurată
- Din contractul de asigurare fac parte
 - polița de asigurare;
 - documentul justificativ care să ateste efectuarea plății primei
 - condițiile generale și specifice
 - declarația de interes patrimonial față de obiectul asigurat

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

- Condiții esențiale pentru existența unui interes asigurabil
 - posibilitatea producerii unei daune ce poate fi evaluată în bani, pe care asiguratul o poate suferi în caz de pierdere sau de degradare a bunului asigurat
 - bunul menționat trebuie să constituie obiectul asigurării
 - asiguratul trebuie să aibă un interes patrimonial licit în conservarea bunului respectiv
- Situații în care și alte persoane, decât proprietarul, pot avea un interes asigurabil
 - proprietatea în comun
 - proprietate ipotecată
 - proprietatea închiriată
 - proprietate aflată în custodie
 - persoanele din familia proprietarului

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Obiectul asigurării

- bunurile în proprietatea persoanelor fizice sau juridice;
- bunurile ce fac obiectul unor contracte de concesiune, închiriere sau locație de gestiune;
- bunurile primite în folosință;
- bunurile primite spre păstrare, separare, prelucrare, curățare, vopsire sau expunere spre vizionare.

N.B. Nu se pot asigura bunurile care, din cauza degradării, nu mai pot fi folosite potrivit destinației.

○ Riscul asigurat

- riscuri civile, asociate clădirilor care folosesc ca locuințe și birouri și bunurile din acestea
- riscuri comerciale și industriale, asociate clădirilor ce folosesc ca unități de producție și comercializare și bunurilor aflate în acestea.

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Riscuri preluate în asigurare

- incendiu
- trăsnet
- explozie
- ploaie torențială
- grindină
- inundație
- furtună
- cutremur
- prăbușiri și alunecări de teren
- greutatea stratului de zăpadă cu gheață
- avalanșe de zăpadă
- căderea pe clădiri a altor corpuri

- lovirea de către un autovehicul

Riscuri de avarie accidentală

- ruperi sau deformări în timpul funcționării
- ciocniri sau izbiri cu alte corpuri
- explozii
- efectele unor substanțe chimice
- scurtcircuit etc.

De regulă, riscuri complementare

- furtul
- jaful

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Suma asigurată

- partea din valoarea expusă la risc pentru care asiguratorul își asumă răspunderea în cazul producerii riscului asigurat
- reprezintă limita maximă a răspunderii asiguratorului
- poate fi egală sau mai mică decât valoarea bunurilor respective
- nu poate să depășească valoarea de asigurare (valoarea reală a bunului în momentul încheierii contractului de asigurare)
- evaluarea de asigurare, pentru stabilirea sumei asigurate
- limite de sumă (a despăgubirii): „pe articol”, sau „pe incident”

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

- Valoarea bunurilor la data asigurării
 - la clădiri/ construcții – valoarea de înlocuire mai puțin uzura în raport cu vechimea, gradul de întrebuințare și starea de întreținere
 - la mijloace fixe și obiecte de inventar – valoarea din nou a acestora (valoarea de înlocuire), mai puțin uzura în raport cu vechimea, întrebuințarea și starea de întreținere
 - la materii prime, materiale, produse finite, mărfuri și altele asemănătoare – prețul de cost sau prețul de achiziție
 - pentru bunuri casabile – valoarea de înlocuire
 - pentru bani în numerar, timbre și librete de economii – valoarea nominală
 - pentru hârtii de valoare – prețul pieței sau, după caz, cotația la închiderea bursei
 - pentru metale nobile neprelucrate, bunuri din metale nobile, bijuterii, perle, pietre prețioase – prețul pieței
 - pentru colecții și obiecte de artă – valoarea de circulație (de piață), determinată pe bază de cataloage și/sau expertize

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Prima de asigurare

- în relație directă cu riscul preluat în asigurare
- determinată pe bază de date statistice și pe baza inspecției de risc
- se stabilește aplicându-se cota de primă la suma asigurată
- se plătește anticipat integral sau în rate

○ Cotele de prime sunt diferențiate

- pe tipuri de localități (municipii, orașe, comune)
- pe grupuri de bunuri (locuințe, mobilier, aparatură audio-video)

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Perioada asigurată

- perioada pentru care asigurătorul este obligat să acopere daunele în baza poliței
- de regulă, un an, sau pe perioade mai scurte, la cererea asiguratului
- răspunderea asigurătorului începe la ora 0⁰⁰ a zilei menționate în poliță și încetează la ora 24⁰⁰ a zilei la care încetează asigurarea

○ Obligațiile asiguratului

- întreținerea bunului asigurat
- notificarea asiguratorului
- măsuri pentru limitarea pagubelor
- înștiințarea organelor de poliție, de pompieri sau alte organe de cercetare
- să conserve dreptul de regres al asigurătorului împotriva celor vinovați

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

- Constatarea și evaluarea daunei. Plata despăgubirii
 - dacă mai există o asigurare, asigurătorul va contribui la despăgubire în mod proporțional
 - efectuarea inspecției de daună
 - verificarea încadrării în riscurile acoperite prin poliță
 - evaluarea daunei
 - stabilirea valorii despăgubirii
 - în raport cu starea bunului din momentul producerii evenimentului
 - nu poate depăși cuantumul pagubei, suma asigurată și nici valoarea bunului în momentul producerii evenimentului
 - se stabilește în funcție de tipul pagubei: totală (refacerea prin reparare sau restaurare nu mai este posibilă, sau prohibitivă), respectiv parțială
 - valoarea de înlocuire

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Quantumul pagubei (după caz)

Daună totală

- valoarea de înlocuire/valoarea reală, din care se scad uzura și valoarea resturilor ce se mai pot întrebuința sau valorifica
- valoarea reală a bunurilor distruse în întregime sau dispărute

Daună parțială

- costul reparației, din care se scad uzura și valoarea resturilor ce se mai pot întrebuința sau valorifica
- valoarea pierderii de calitate a acelei părți din cantitatea totală care a rămas după pagubă ori costul de înlocuire sau de recondiționare, din care se scad uzura și valoarea resturilor ce se mai pot întrebuința sau valorifica

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

- Metoda de indemnizare
 - plata unei indemnizații
 - repararea bunului sau clădirii avariate
 - înlocuirea bunului
- Excluderi
 - evenimentele produse intenționat sau din culpa asiguratului
 - excluderi formulate expres în contract: pagube indirecte, produse prin întreruperea folosirii bunurilor , produse de război, revolte, terorism, sabotaj, vandalism, explozii atomice, radiații, contaminare, prejudicii în urma confiscării, naționalizării
 - valori ale daunei ce se încadrează în limitele franșizei

ELEMENTELE SPECIFICE CONTRACTULUI DE ASIGURĂRI DE BUNURI

○ Franșiza

- partea din valoarea daunei suportată de persoana asigurată
- încurajează măsurile de control al riscului
- reduce cheltuielile efectuate de asigurător
- reduce nivelul primei de asigurare
- forme: deductibilă sau atinsă
- se poate stabili pe evenimente sau ca sumă agregată

○ Încetarea contractului de asigurare

- la expirare, fără reînnoire la data aniversării
- prin reziliere, de către asigurat/asigurător, cu/fără rambursarea primelor (totală/parțială)

TIPURI DE ASIGURĂRI DE PROPRIETĂȚI ȘI BUNURI

- Asigurarea clădirilor, altor construcții și a conținutului acestora împotriva incendiului și a altor calamități
- Asigurarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor împotriva avariilor accidentale
- Asigurarea lucrărilor de construcții-montaj și a răspunderii constructorului
- Asigurarea bunurilor și valorilor împotriva furtului prin efracție sau acte de tâlhărie
- Asigurarea geamurilor, oglinzilor și altor bunuri casabile
- Asigurarea complexă a gospodăriilor persoanelor fizice
- Asigurarea animalelor
- Asigurarea culturilor agricole

ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ

- Asigurarea RCA
- Asigurarea de răspundere a transportatorului în calitate de cărauş
- Obiective
 - Intelegerea modalităţilor de acoperire a riscurilor aferente răspunderii civile

ASIGURAREA RCA

- Asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule
- Are ca obiect acoperirea prejudiciului produs de asigurat unor terțe persoane, în condițiile în care asiguratul este răspunzător potrivit legii
- Nu acoperă prejudiciile cauzate asiguratului
- Despăgubiri includ cheltuielile făcute de asigurați în procesul civil
- Nu se acordă despăgubiri pentru amenzi și cheltuielile legate de procesul penal
- Se acordă despăgubiri dacă autovehiculul care a produs accidentul este identificat și asigurat, chiar dacă autorul accidentului a rămas neidentificat
- Suma asigurată rămâne aceeași pe toată durata asigurării

ASIGURAREA RCA

- Stabilirea stării de întreținere a vehiculului
 - bună - vehiculul prezintă: integritatea elementelor caroseriei, barelor de protecție și capacelor de roți; vopseaua intactă, fără exfolieri, tapițeria fără pete, urme de uzură prematură sau rupturi, motorul nu lasă scurgeri de ulei
 - medie - vehiculul prezintă deformări ușoare, degradări ale vopselei în ceea ce privește luciul, mici pete pe tapițeria seaunelor
 - satisfăcătoare - vehiculul prezintă deformări mai accentuate, degradări ale vopselei cu exfolieri, tapițerie deteriorată, motorul cu urme de ulei pe părțile superioare și laterale

ASIGURAREA RCA

- La evaluarea daunelor, din valoarea de nou a autovehicolului se scade uzura valorică
- Coeficientul de uzură se stabilește în funcție de gradul de întrebuințare, kilometri parcurși cu vehiculul, precum și de vechimea în exploatare
- Avantaje
 - permite persoanei păgubite să primească despăgubirea cuvenită
 - permite asiguratorului să încaseze primele de asigurare
 - permite asiguratului să-și protejeze patrimoniul, deoarece el nu mai poate fi urmărit pe cale juridică pentru prejudiciul produs

ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE A TRANSPORTATORULUI ÎN CALITATE DE CĂRĂUȘ

- Utilizată pentru mărfurile transportate cu autovehicule
- Are acoperire numai pe teritoriul României
- Riscuri acoperite
 - pierderea totală sau parțială a mărfii, avarierea acesteia din momentul primirii mărfii la transport și până la predarea ei, precum și depășirea termenului de livrare
 - pagubele produse mărfurilor transportate ca urmare a unor defecțiuni tehnice ale autovehiculului sau ca urmare a vinovăției persoanelor de la care transportatorul a închiriat autovehiculul

ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE A TRANSPORTATORULUI ÎN CALITATE DE CĂRĂUȘ

○ Excluderi

- pagube survenite ca urmare a alterării bunurilor asigurate
- pagube provocate de insecte și rozătoare
- pagube produse ca urmare a conservării necorespunzătoare de către asigurat a bunurilor transportate
- pagube survenite din cauza însușirilor proprii a bunurilor transportate

○ Despăgubiri

- la daună totală: valoarea la data producerii evenimentului asigurat a bunurilor distruse, mai puțin valoarea resturilor ce se mai pot întrebuința/valorifica
- la daună parțială: valoarea deprecierei sau, după caz, costul reparațiilor ori costul de înlocuire sau de recondiționare

ASIGURĂRILE DE RISCURI FINANCIARE ȘI GARANȚII

- Asigurările de credite
- Asigurări de garanții
- Obiective
 - Înțelegerea modalităților de acoperire a riscurilor financiare

ASIGURĂRILE DE CREDITE

- Formă de protecție directă a vânzătorilor față de riscul de neîncasare
- Constituie o garanție față de bancă
- Se poate face pe un singur credit sau pe cifra de afaceri
- Este o asigurare de indemnizare, deoarece presupune despăgubirea plătită asiguratului pentru pierderea suferită ca urmare a insolvabilității sau incapacității de plată a clientului asiguratului
- Cerințe pentru asigurați
 - prevenirea, prin colectarea și interpretarea informațiilor despre clienți, în vederea minimizării riscului de neplată
 - colectarea datoriilor, abilitatea de a recupera debitele
 - Plata primelor de asigurare

ASIGURĂRILE DE CREDITE

- Răspunderea asigurătorului începe de la data intrării în vigoare a contractului dintre asigurat și cumpărător și expiră la rambursarea integrală a creditului, la apariția unei daune sau dacă asiguratul nu-și îndeplinește obligațiile asumate prin contractul de asigurare
- Evaluarea riscului este mai complexă decât în cazul altor tipuri de asigurări datorită varietății elementelor ce se au în vedere și particularităților riscului
- Suma asigurată reprezintă cel mult valoarea livrării de bunuri sau a prestării de servicii la care se pot include și dobânzile aferente creditului acordat

ASIGURĂRILE DE CREDITE

○ Prima de asigurare

- se calculează pe baza cifrei de afaceri sau în funcție de nivelul creditelor neachitate lunar
- determinată în mod individual, în funcție de ramura economică a debitorului și a vânzătorului, structura clienților asiguratului, termenele de plată
- se achită, de regulă, anticipat, dar pentru asigurările încheiate pe o durată ce depășește un an se poate plăti și eșalonat, în rate plătibile la începutul perioadei

ASIGURĂRILE DE CREDITE

- Contractul de asigurare se încheie pe baza declarației de asigurare, completată și semnată de asigurat
- Conținutul declarației
 - denumirea și adresa completă a asiguratului și a cumpărătorului
 - perioada și termenul de executare a contractului
 - valoarea, condițiile și termenele de rambursare a creditului
 - modul de garantare a creditului
 - date referitoare la bonitatea și solvabilitatea debitorului
 - modul de calcul al dobânzii, dacă se solicită includerea acesteia în asigurare;
 - orice alte informații relevante pentru evaluarea corectă a riscului

ASIGURĂRILE DE CREDITE

- La stabilirea despăgubirilor, se scad din creditul asigurat dar nerambursat, următoarele sume
 - plățile pe care cumpărătorul le-a făcut până la declanșarea insolvenței
 - plățile în contul datoriei, efectuate în alt mod decât cel prevăzut în contractul de vânzare de bunuri sau prestare de servicii
 - sumele obținute din vânzarea bunurilor care fac obiectul vânzării pe credit, prin valorificarea sau gajarea lor, sau prin încasarea unor cambii ori despăgubiri de asigurări
 - bonificațiile, reducerile și serviciile care pot fi incluse în contul acoperirii creanței
 - sumele obținute din realizarea drepturilor de orice fel (garanții, cauțiuni etc.)
 - franșiza
 - primele de asigurare datorate până la sfârșitul perioadei de asigurare și neachitate până în momentul solicitării și încasării despăgubirii

ASIGURĂRILE DE CREDITE

○ Plata despăgubirii

- pe baza documentelor stabilite în contractul de asigurare și a celor solicitate de asigurător
- după expirarea perioadei de așteptare
- după dovedirea neplății prelungite
- după expirarea procedurii falimentului
- după începerea acțiunii de înțelegere extrajudiciară între toți creditorii
- după deschiderea acțiunii judiciare pentru înțelegere
- după executarea silită în scopul încasării creanțelor, fără a se fi realizat încasarea
- după încheierea de către debitor a unei înțelegeri cu toți creditorii în fața unei acțiuni judiciare
- după intrarea sub incidența prevederilor referitoare la instituții mari

ASIGURAREA CREDITELOR INTERNE

- Instrument financiar ce protejează creditorul
- Asiguratul se protejează împotriva riscurilor de neplată prelungită de către cumpărător sau a insolvenței acestuia
- Presupune costuri reduse de administrare
- Asigurătorul poate evita antiselecția
 - asigurarea cuprinde toate contractele pe credit, nu numai cele cu un risc mare
 - există posibilitatea de verificare a solvenței și bonității clienților, prin intermediul evaluărilor riscului

ASIGURAREA CREDITELOR INTERNE

○ Tipuri de contracte

- pentru o singură tranzacție
- pentru o anumită durată, pe baza cifrei de afaceri; administrare costisitoare, volum mare de muncă, se folosește pentru tranzacții de valori mari
- pentru un număr limitat de tranzacții
- pentru unul sau mai mulți cumpărători; pe o perioadă determinată (12 luni)
- pe cifra de afaceri pe credit; cea mai utilizată, asigură toate afacerile vânzătorului, pe o durată determinată
- pentru mai multe conturi ale unui asigurat; acoperirea este limitată la acei clienți care depășesc un anumit nivel determinat al datoriilor

ASIGURAREA CREDITELOR DE EXPORT

- Evaluarea riscului de țară, factori exteriori cumpărătorului, legați de țara sa
 - factori economici și politici
 - reglementările legale: definirea insolvabilității, a polițelor de asigurare, a procedurilor necesare plăților
 - uzanțele țării cumpărătorului
- Riscurile asigurabile sunt cele rezultate din vânzarea bunurilor sau prestarea de servicii pe credit, în afara țării
- Riscurile incluse și cele excluse, rămân la latitudinea asigurătorului
- Polița generală pe cifra de afaceri - cea mai frecvent folosită

ASIGURAREA CREDITELOR DE EXPORT

- Excluderi uzuale
 - reclamații privind livrările de bunuri sau prestări de servicii necorespunzătoare
 - amenzi de orice fel
 - pierderi rezultate din diferențe de curs valutar;
 - pierderi survenite ca urmare a evenimentelor politice, tulburărilor sociale, actelor de sabotaj sau a altor evenimente asemănătoare
 - pierderi intervenite ca urmare a calamităților naturale
- Pe termen scurt (maximum un an), pentru insolvabilitatea cumpărătorului, incapacitatea de plată pe un anumit timp și refuzul mărfurilor importate
- Pe termen mediu și lung, pentru bunuri de capital de valori mari și riscul de neplată din cauze comerciale sau politice

ASIGURĂRI DE GARANȚII

○ Asigurări de cauțiune

- contractuale: pentru licitații, pentru buna execuție a contractului, pentru efectuarea plăților, de restituire a avansului, pentru asigurarea serviciilor de întreținere
- noncontractuale: pentru obținerea de autorizații, garanții judecătorești

○ Asigurări de fidelitate

- asigurarea drepturilor sau intereselor patrimoniale
- oferă protecție împotriva unor prejudicii produse ca urmare a actelor necinstite sau frauduloase ale personalului
- se despăgubesc sumele de bani sustrase, mărfurile distruse sau deteriorate de angajați
- se despăgubesc numai daunele propriu-zise, nu și costurile determinarea nivelului pierderii
- pot fi individuale sau generale

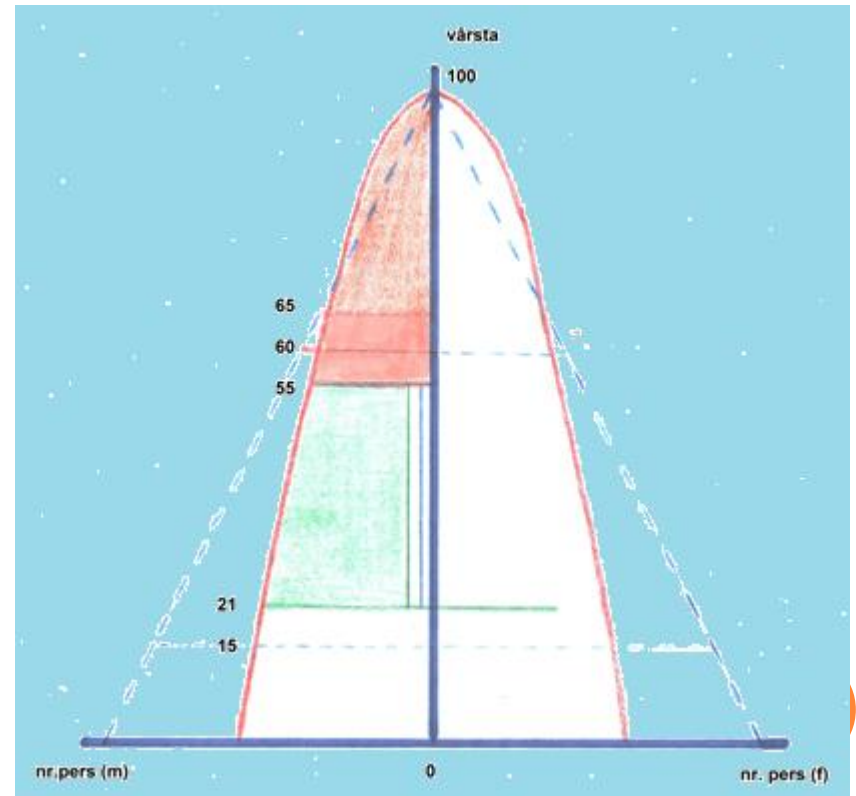
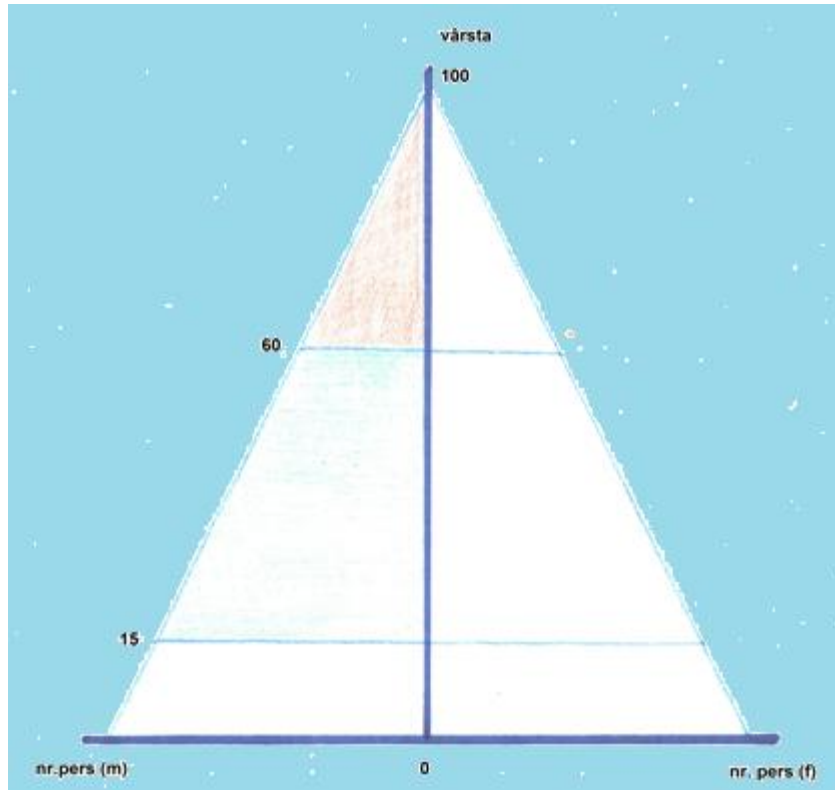

FONDURI PRIVATE DE PENSII

- Structura sistemului de pensii
- Organizarea sistemului de pensii private
- Asigurarea creditelor de export
- Asigurări de garanții
- Obiective
 - Cunoașterea instrumentelor de economisire specifice pensiilor private
 - Înțelegerea deosebirilor dintre sistemele de asigurări și de pensii private

PRELIMINARII

STRUCTURA SISTEMULUI DE PENSII

- Sistemul public de pensii
 - funcționează în regim “pay-as-you-go” (PAYG) - plata treptată pe măsură ce apare situația
 - se fundamentează pe noțiunea de solidaritate socială
 - gestionează în regim redistributiv o componentă obligatorie a contribuțiilor asiguraților
 - relație definitorie: $rc \times S_{nm} \times Na = P_{nm} \times Np$
 - riscul apariției unei crize de sustenabilitate
 - efecte negative asupra motivației muncii (tendința de pensionare anticipată)

STRUCTURA SISTEMULUI DE PENSII

- Fonduri de pensii obligatorii (universale)
 - componentă obligatorie a sistemului de pensii
 - bazate pe capitalizare și administrate în sistem privat
 - crește motivația pentru muncă (legătura explicită dintre contribuții și beneficii)
 - rentabilitate superioară sistemului public
 - asigură sustenabilitatea financiară pe termen lung a sistemului de pensii
 - furnizează pensii mai mari decât cele obținute printr-un sistem unic, de tip redistributiv
 - asigură o infuzie semnificativă de capital pe piața internă (active pe termen lung)

STRUCTURA SISTEMULUI DE PENSII

- Fonduri de pensii facultative
 - scheme finanțate voluntar, pe bază de contribuții determinate
 - asigură posibilitatea oricărei persoane de a acumula economii suplimentare față de sistemul obligatoriu privat
 - pensiile facultative nu presupun, în mod necesar, mecanisme și instituții dedicate acestui pilon (ex.)
 - rolul regulator al statului
 - stabilirea coordonatelor produselor financiare care pot fi incluse în categoria pensiilor private
 - legiferarea facilităților fiscale privind deductibilitatea contribuțiilor
 - reglementarea supravegherii

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

○ Principii

- separația patrimonială
 - separare între patrimoniul fondurilor și cel al administratorului
 - distincție strictă între activele, pasivele și operațiunile aferente unor fonduri diferite
- separația funcțională

○ Entități instituționale

- fondul de pensii
- administratorul
- depozitarul
- auditorul financiar
- furnizorul de pensii private
- instituția colectoare
- instituția de evidență a asiguraților
- agentul de marketing

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- Fonduri de pensii
 - organisme de plasament colectiv
 - cu / fără personalitate juridică
 - atrag resurse financiare
 - capitalizare, investire
 - tipologie diversă
 - participanți
 - tratament nediscriminatoriu
 - drepturi transferabile
 - reglementări legale
 - contribuție
 - obligatorie / facultativă
 - quantum (deductibil) prevăzut de lege
 - consiliul de coordonare

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

○ Administrator

- societate comercială pe acțiuni
- obiect exclusiv de activitate/asiguratori/societăți de administrare a investițiilor
- sintagma "societate de administrare a fondurilor de pensii" e protejată prin lege
- autorizare prealabilă din partea autorității competente
 - nivel minim al capitalului social
 - structură corespunzătoare a acționariatului
 - calitate corespunzătoare a managementului
 - proiect de act constitutiv
 - plan organizatoric și financiar pentru următorii 5 ani
- autorizarea prealabilă a contractului de administrare

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- Administrator (operațiuni)
 - administrarea și investirea activelor fondului de pensii
 - plata drepturilor cuvenite participanților și beneficiarilor
 - convertirea contribuțiilor în unități de cont
 - evidența și actualizarea conturilor individuale
 - gestionarea operațiunilor zilnice ale fondului
 - efectuarea plăților datorate entităților implicate și autorității de reglementare și supraveghere
 - mandatarea și monitorizarea agenților de marketing
 - gestionarea relațiilor cu instituțiile implicate
 - elaborarea, prezentarea, depunerea, publicarea și distribuirea rapoartelor legale
 - gestionarea, păstrarea și arhivarea documentelor privind fondul, participanții și beneficiarii săi

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

○ Depozitar

- obiect - păstrarea activelor fondului de pensii
- instituție de credit autorizată, avizată de autoritatea în materie
- ales de administrator, în afara conflictului de interese
- activități
 - depozitarea și păstrarea în siguranță a activelor fondului
 - calculul zilnic al valorii activului net și a unității de cont
 - ținerea evidenței conturilor individuale și actualizarea lor
 - transmiterea către administrator a informațiilor solicitate
 - respectarea instrucțiunilor primite de la administrator
 - efectuarea transferurilor de disponibilități

